

مهداد فروه تخفیف
کسر سرمهی ماه

۸۹/۰۱/۲۸
۴۰۰/۴۲۰/۳۴۵۱

سلامی ایران
ب.ت مسکن و شهرسازی
وست امور مسکن و ساختمان

بسمه تعالیٰ

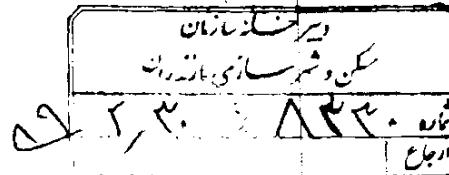
لرخای محترم سازمان مسکن و شهرسازی استانها مازندران

بسلام

در اجرای تبصره ذیل ماده ۴ تفاهم نامه شماره ۴۰۰/۴۲۰/۵۶۸۳۰
برخ ۸۷/۱۱/۶ منعقده فیما بین وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت نفت و در
جهت ساماندهی، طراحی، اجرا و نظارت بر لوله کشی گاز انواع متقاضیان عمده
سکونی و تجاری که میزان هصرف ساعتی گاز آنها بیش از ۱۶۰ متر مکعب در
ساعت یا فشار گاز بیش از $\frac{1}{4}$ پوند بر اینچ مریع میباشد، پیوست شیوه نامه
را بی تفاهم نامه یاد شده جهت اجرا و اقدام لازم، ابلاغ میگردد.

ابوالفضل صومعلو

معاون امور مسکن و ساختمان

بسمه تعالی

شیوه‌نامه اجرایی تفاهم‌نامه مورخ ۸۷/۱۱/۶ به شماره ۴۰۰/۴۲۰/۵۶۸۳۰

وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت نفت

مقدمه:

در اجرای مواد ۴ و ۲۲ الی ۲۵ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و تبصره ذیل ماده ۴ تفاهم‌نامه فوق و در جهت ساماندهی، طراحی، اجرا و نظارت بر لوله‌کشی گاز انواع متقاضیان عمده مسکونی، تجاری که میران مصرف ساعتی گاز آنها بیش از ۱۶۰ متر مکعب در ساعت یا فشار گاز بیش از ۱/۴ (یک چهارم) پوند بر اینچ مربع که موضوع تفاهم‌نامه مذکور می‌باشد، این شیوه‌نامه اجرایی تدوین و از تاریخ ابلاغ برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی شاغل و عوامل مرتبط در بخش لوله‌کشی گاز مشمول مبحث هدفمند مقررات ملی ساختمان (بخش متقاضیان عمده) لازم‌الاجرا می‌باشد.

ارکان اصلی این شیوه‌نامه وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت نفت و سایر ارکان مرتبط با آن، سازمان مسکن و شهرسازی استان، شرکت ملی گاز ایران، شرکت‌های گاز استانی، شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان، سازمان نظام مهندسی ساختمان استان، مهندس ناظر، مجری لوله‌کشی گاز و متقاضی هستند که وظایف و تعهدات هر یک در ارتباط با لوله‌کشی گاز اماکن به شرح زیر تعیین و فرآیند گردشکار آنها طبق پیوست شماره (۴) تعریف شده است.

ماده (۱) تعاریف:

در این شیوه‌نامه عبارات در معانی مربوطه زیر به کار می‌روند.

کمیته مشترک راهبردی: کمیته مشترک راهبردی تفاهم‌نامه براساس تبصره ماده ۴ تفاهم‌نامه مشترک از نمایندگان وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت نفت و شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان.

سازمان مسکن استان: سازمان مسکن و شهرسازی استان.

شورای مرکزی: شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان.

سازمان نظام استان: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان.

شرکت گاز: شرکت ملی گاز ایران.

شرکت گاز استان: شرکت گاز استان مربوطه.

تفسر ذبحصلاح: شخص دارای صلاحیت تفسیر فیلم رادیوگرافی یا آزمایشگاهی تخصصی.

مبحث هفدهم (بخش متلاطیان عمدہ): مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان است که محتوای آن برای کاربری گاز طبیعی تحولی به ساختمانهای با میزان مصرف ساعتی گاز بیش از ۱۶۰ متر مکعب در ساعت یا فشار گاز بیش از ۴/۱ (یک جهارم) پوند بر اینچ مربع تدوین گردیده است (با رعایت بند ۲-۲-۲ مبحث دوم مقررات ملی ساختمان، نظمات اداری صفحه ۲).

متلاطیان عمدہ: مالک یا نماینده مالک یا مالکین ساختمانهایی هستند که بی‌گیر دریافت انشتاب گاز با میزان درخواست ساعتی گاز بیش از ۱۶۰ متر مکعب در ساعت و یا فشار گاز مورد تقاضای بیش از ۴/۱ (یک جهارم) پوند بر اینچ مربع می‌باشند.

مشترکان عمدہ: متلاطیان عمدہ که عقد قرارداد با شرکت گاز استان مربوطه را انجام داده و دارای شماره قرارداد با اشتراک می‌باشند.

طراح: مهندس طراح، محاسب و تعیین کننده مصارف، مشخصات فنی و مصالح لوله کشی گاز فشار قوی بر اساس مبحث هفدهم (بخش متلاطیان عمدہ) و دارای پروانه استغال به کار پایه یک اصلی در رشته تأسیسات مکانیکی و دارای صلاحیت طراحی در این زمینه باشد.

مهندس ناظر: مهندس ناظر از مهندسان تأسیسات مکانیکی ساختمان که دارای پروانه استغال به کار پایه یک اصلی و دارای صلاحیت نظارت در این زمینه باشد.

تبصره: استفاده از مهندس ناظر گاز موضوع این شیوه‌نامه در مواردی الزامی است که ساختمان فاقد مهندس ناظر تأسیسات مکانیکی باشد و در صورت وجود مهندس ناظر تأسیسات مکانیکی انجام نظارت گاز بدون دریافت هزینه بر عهده وی می‌باشد.

مجری: مجریان حقوقی لوله کشی گاز ساختمان شرکتهایی هستند که در اداره ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی به ثبت رسیده و تأسیس آن در روزنامه رسمی آگهی شده و لوله کشی گاز ساختمانها جزو اساسنامه شرکت باشد و از وزارت مسکن و شهرسازی پروانه استغال به کار با صلاحیت اجرا دریافت نموده باشند.

هیأت ۲ نفره گاز استان: هیأتی مرکب از نماینده‌گان سازمان مسکن و شهرسازی، شرکت گاز استان و سازمان نظام مهندسی ساختمان در هر استان می‌باشد و دبیرخانه آن سازمان مسکن و شهرسازی استان می‌باشد.

ماده ۲) شرح وظایف و تعهدات

الف) وزارت مسکن و شهرسازی

۱) نظارت عالیه بر دوره‌های آموزشی و آزمون‌های بایان دوره.

۲) نظارت عالیه بر عملکرد سازمان نظام استان و اشخاص حقیقی و حقوقی شاغل در بخش نظارت، طراحی و اجرای لوله کشی گاز.

(۳) برگزاری جلسات کمیته مشترک راهبردی تفاهم‌نامه با حضور نمایندگان وزارت نفت و شورای مرکزی به منظور ایجاد همکاری و هماهنگی‌های لازم.

ب) شرکت ملی گاز ایران

(۱) همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در تدوین مقررات ملی ساختمان و ضوابط ایمنی و آموزشی در ارتباط با معیارها و استانداردهای فنی طراحی، اجرا و نظارت بر لوله‌کشی گاز متخصصان عمدۀ.

(۲) همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در تهیه و تنظیم دستورالعمل تعیین صلاحیت مجری.

(۳) اعلام فهرست شرکتهای حقوقی مجری لوله‌کشی گاز فشار قوی که دارای صلاحیت می‌باشند.

پ) سازمان مسکن استان

(۱) نظارت و تأیید دوره‌های آموزشی و آزمون پایان دوره و تأیید گواهی‌های پایان دوره مربوطه.

(۲) درج صلاحیت نظارت و طراحی لوله‌کشی گاز مشترکان عمدۀ در پروانه اشتغال بکار مهندسان تأسیسات مکانیکی ساختمان پس از طی مراحل قانونی.

(۳) صدور و تطهیر پروانه اشتغال به کار برای مجریان لوله‌کشی گاز مشترکان عمدۀ با درج صلاحیت طراحی و اجرا.

(۴) کنترل و نظارت بر عملکرد سازمان نظام استان در خصوص اجرای صحیح این شیوه‌نامه و ارائه گزارشات مربوطه به وزارت مسکن و شهرسازی.

ت) شورای مرکزی

(۱) همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در تدوین ضوابط ایمنی و آموزشی در اجرای صحیح مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان.

(۲) همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در تهیه و تنظیم دستورالعمل‌های مرتبط با شیوه‌نامه.

(۳) کنترل و بررسی عملکرد سازمانهای نظام استان در اجرای این شیوه‌نامه و ارائه گزارشات مربوطه به وزارت مسکن و شهرسازی.

(۴) برنامه‌ریزی و برگزاری دوره‌های آموزشی برای مدرسان دوره‌های آموزشی مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان با همکاری شرکت گاز و اخذ تأییدیه از وزارت مسکن و شهرسازی.

(۵) اخذ سرفصل‌ها و منابع دوره‌های آموزشی تفسیر فیلم‌های رادیوگرافی، بررسی آزمایشات مقاومت/نشستی و حفاظت در مقابل زنگزدگی شیشه‌های گازرانی از شرکت گاز و با هماهنگی با وزارت مسکن و شهرسازی و ابلاغ به سازمان‌های نظام استان جهت برگزاری دوره‌های مذکور.

(۶) اخذ فهرست اقلام انواع مصالح استاندارد لوله‌کشی گاز و سایر موارد مرتبط از موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و اختلافه نمودن مصالح استاندارد جدید مورد تأیید آن مؤسسه با هماهنگی با وزارت مسکن و شهرسازی در فهرست مذکور و ابلاغ به سازمان نظام استان جهت اجرا.

(۷) انجام اقدامات لازم برای بهنگام نگهداشتن دانش فنی و مهارت طراحان، ناظران و مجریان.

۸) کلیه دوره های آموزشی در استانها می باشند زیر نظر شورای مرکزی سازمان برگزار گردد.

ث) سازمان نظام استان

- (۱) برگزاری دوره های آموزشی علمی و عملی لوله کشی گاز ساختمان در قالب مبحث هفدهم (بخش متخصصان عمد)
- طبق سرفصل پیوست شماره (۳) برای مهندس ناظر، طراح و مجری واجد شرایط و اخذ آزمون پایان دوره با نظارت سازمان مسکن استان.
- (۲) صدور گواهی پایان دوره برای اشخاصی که موفق به گذراندن دوره آموزشی مبحث هفدهم (بخش متخصصان عمد)
- شده اند و از آن به سازمان مسکن استان جهت تأیید نهایی.
- (۳) معرفی مهندس ناظر به مجری و متخصص.
- (۴) انتشار فهرست کامل مجریان و طراح های واجد صلاحیت.
- (۵) تأیید امضای مهندس ناظر و طراح.
- (۶) بازآموزی و بهنگام ساختن دانش فنی مجریان لوله کشی گاز
- (۷) آموزش افراد واجد شرایط برای تفسیر فیلم های رادیو گرافی، بررسی آزمایشات مقاومت انشتی و حفاظت در مقابل زنگ زدگی شبکه های گازرسانی جهت همکاری لازم با مهندس ناظر طبق سرفصل ابلاغی از وزارت مسکن و شهرسازی یا هماهنگی شورای مرکزی، سرفصل ها و منابع دوره های آموزشی می باشند توسط شرکت ملی گاز ایران تدوین و پس از اخذ تأییدیه وزارت مسکن و شهرسازی از طریق شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان به سازمانهای نظام استان ابلاغ شود.
- (۸) دریافت و بررسی گزارشات ارائه شده از طریق مهندس ناظر و رسیدگی به تخلفات گزارش شده.
- (۹) کنترل و نظارت بر عملکرد طراح، مهندس ناظر و مجری و ارائه گزارشات مورد درخواست به سازمان مسکن استان.
- (۱۰) اعلام خاتمه لوله کشی گاز به شرکت گاز جهت تحويل کنتور و سایر تجهیزات انشعاب گاز طبق پیوست شماره (۱)
- و اعزام مهندس ناظر در زمان برقراری جریان گاز برای تأیید کارهای انجام شده توسط مجری و مهندس ناظر بروزه.
- (۱۱) ثبت و بررسی شکایات واصله علیه طراح، مهندس ناظر یا مجری و اقدام جهت رفع اختلافات ایجاد شده و در صورت لزوم نشکیل پرونده وارسال آن به شورای انتظامی یا مراجع حقوقی ذیریط.
- (۱۲) ایجاد راهکارهای اندازه گیری رضایت مشترکین از طریق نظرسنجی و تهیه نمودار آن جهت بهسود و بالا بردن کیفیت کار در راستای تکریم ارباب رجوع.
- (۱۳) بازرسی ادواری از شبکه داخلی اماکن بوسیله مهندسان ناظر.
- (۱۴) اخذ تعهد نامه از مهندسان ناظر، طراح و مجریان لوله کشی گاز در زمینه صحت انجام وظایف و تعهدات و اعطای احرازه به سازمان نظام استان در زمینه عدم ارجاع کار در صورت کشف تخلف تا زمان تعیین شده در محدوده فضائی و انتظامی (مراجع صالحه).

ج) شرکت گاز استان

- ۱) عقد قرارداد با متقاضیان عمده و تخصیص شماره قرارداد و اشتراک.
- ۲) راهنمایی مجریان متقاضی لوله کشی گاز مشترکان عمده به سازمان نظام استان جهت تشکیل پرونده و تطبیق با شرایط این شیوه‌نامه و جلوگیری از فعالیت مجریان فاقد صلاحیت.
- ۳) اعلام اهمی مناطق دارای امکان واگذاری اشتراک گاز به سازمان نظام استان.
- ۴) برقراری جریان گاز با اعلام خاتمه لوله کشی گاز از سوی سازمان نظام استان.
- ۵) اعزام نهاینده جهت نظارت بر فرآیند وصل و تحويل جریان گاز به مشترکینی که لوله کشی گاز آنها به نأیید سازمان نظام استان رسیده است (با حضور مهندس ناظر).

تبصره: در صورت مشاهده اشکال در کار، گزارش کنی به سازمان نظام استان جهت اطلاع ارسال خواهد شد.

- ۶) اعلام فهرست شرکتهای عایقکاری گرم و پرتو نگاری مورد به سازمان مسکن استان.
- ۷) اعلام فوری گزارش حوادث گاز به سازمان مسکن استان و سازمان نظام استان جهت اطلاع.
- ۸) تحويل کنتور و سایر تجهیزات انشعب گاز به مجری یا پیمانکار تحت پوشش شرکت گاز پس از اعلام بایان کار لوله کشی گاز از سوی سازمان نظام استان.

ح) نحوه تعیین صلاحیت مهندس طراح و ناظر

مهندسان متقاضی صلاحیت طراحی و نظارت در صورت احرار شرایط ذبل می توانند درخواست صلاحیت مورد تقاضا را از سازمان مسکن و شهرسازی استان بنمایند.

- ۱) دوره آموزشی مصوب را طبق سرفصل پیوست شماره (۳) شیوه‌نامه گذرانده و حدنصاب قبولی را کسب نموده باشد.
- ۲) ارائه گواهینامه گذراندن دوره کارورزی طبق سرفصل پیوست شماره (۳).
- ۳) داشتن حداقل سه سال سابقه طراحی و نظارت بر اجرای لوله کشی گاز ۱/۴ (یک چهارم) پوند بر اینچ مربع.
- ۴) تعهد پذیرش دستور کار طبق ظرفیتی که سازمان نظام استان به استناد مصوبه هیأت چهار نفره استانی در هر نقطه از استان تعیین می کند و ارائه تعهدنامه نظارت لوله کشی گاز ساختمان مشترکان عمده طبق فرم پیوست (۲).
- ۵) نداشتن محکومیت انتظامی درجه سه و به بالا از شورای انتظامی نظام مهندسی.

تبصره: سازمان نظام استان مکلف است دارندگان صلاحیت را که به دفعات مرتكب تقصیر یا محکومیت در زمینه ارائه خدمات خود شده‌اند جهت بازنگری در حدود صلاحیتشان به سازمان مسکن و شهرسازی معرفی کنند.

خ) وظایف و تعهدات مهندس طراح، ناظر و مجری

حدائق و طایف و محدوده صلاحیت مهندسان طراح، ناظر و مجری به شرح پیوست شماره ۵ الی ۷ خواهد بود که به امضای تدوین کنندگان این شیوه‌نامه رسیده و در اداره زمانی لازم بدون نیاز به اصلاح شیوه نامه، بوسیله طرفهای اعضاء کننده این شیوه نامه قابل اصلاح و تغییر است.

د) وظایف و محدوده صلاحیت هیأت ۳ نفره گاز استان:

- ۱) اجرائی نمودن مصوبات ابلاغی وزارت مسکن و شهرسازی در استان.
- ۲) بحث و بررسی در خصوص حل مسائل پیش آمده در استان و ارائه راهکار اجرائی به مینفع.
- ۳) تشکیل جلسه و رسیدگی اولیه به هرگونه مشکلات مطروحه و شکوهیه‌های احتمالی از سوی متخصصی، مجری، مهندس ناظر، شرکت گاز و سایر دستگاههای ذیربیط.
- ۴) پیشنهاد حق الزحمه نظارت برای مهندسان ناظر به هیأت ۴ نفره استانی موضوع بند ۱-۴ ماده (۱) و بند ۱۴-۳ ماده (۳) فصل (۱) مبحث دوم مقررات ملی ساختمان (نظمات اداری).
- ۵) پیشنهاد طرفیت کاری برای مهندسان طراح و ناظر و مجری به هیأت ۴ نفره استانی موضوع ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان.

ذ) وظایف مشترکان عمد:

۱. انتخاب مجری لوله کشی گاز از آخرین لیست اعلام شده در سازمان نظام استان.
۲. انعقاد قرارداد با طراح و مجری لوله کشی گاز دارای صلاحیت و پرداخت هزینه‌ها طبق کاربرگ.
۳. مشترک باید کلیه ضوابط و دستورالعمل‌های ایمنی استفاده از گاز طبیعی را (با توجه به مسؤولیت‌های مندرج در ۱۷ - ۶) رعایت نماید. این ضوابط در (پیوست یک - راهنمای ایمنی) آورده شده است.
۴. انعقاد قرارداد نظارت بر لوله کشی گاز با ناظرین و پرداخت هزینه نظارت به سازمان استان.
۵. پرداخت حق اشتراک، بهای کنتور، رگولاتور، پست اختصاصی و سایر غلظت‌آشغال اشغال گاز.
۶. رعایت راهنمای ایمنی استفاده از وسایل گاز سوز بخش متفاضبان عمد (پیوست مبحث هفدهم).
۷. در ساختمانهای عمد، نماینده مالکین موظف می‌باشد به تعداد واحدها، راهنمای ایمنی را تکثیر و تحويل مالکین واحدها بدهند.
۸. تهیه و تحويل مصالح گازرسانی استاندارد و مرغوب به مجری (در صورتیکه با مجری قرارداد بدون نهیه مصالح منعقد نموده باشد).
۹. برای نهیه نقشه استفاده از طراح واحد صلاحیت الزامی است. این طراح که به انتخاب مالک تعیین می‌شود می‌تواند مجری کار نیز باشد مشروط به آنکه دارای پروانه اشتغال به کار صلاحیت مذکور باشد.

ماده ۳) دوره های آموزشی

کلیه سهندسان طراح و ناظر لوله کشی گاز موظف به گذراندن دوره های آموزشی مطابق سرفصل های اعلام شده در پیوست ۳ آین تفاهم نامه می باشند.

ماده ۴) نحوه تعیین صلاحیت مجری

۱. کلیه عملیات اجرایی لوله کشی گاز باید توسط مجری حقوقی دارای پروانه اشتغال به کار از وزارت مسکن و شهرسازی انجام گردد.
۲. این مجریان بایستی در اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی به ثبت رسیده باشند و موضوع شرکت لوله کشی گاز ساختهای عمده قيد شده باشد.
۳. ارائه حداقل ۳ سال سابقه کار در زمینه اجرای عملیات گازرسانی فشار قوی و ۱۰ سال برای فشار ضعیف برای این شرکتها الزامی است.
۴. شرکتهای حقوقی که دارای گواهی صلاحیت اجرا از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور یا مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی و یا شرکت گاز برای مجریانی که در حال حاضر اجرای پروژه‌های مذکور را انجام میدهند به مدت ۶ ماه با رعایت این دستورالعمل و استانداردهای شرکت گاز به فعالیت خود ادمه دهند و در سازمان نظام تشکیل پرونده داده و اقدام به اخذ پروانه اشتغال به کار نمایند.
۵. نداشتن محکومیت انتظامی.
۶. ارائه مدارک قبولی گذراندن دوره‌های آموزشی مربوطه از سازمان نظام استان و کلیه عوامل اجرایی مجری باید دارای پروانه مهارت فنی از مراجع ذیصلاح باشند.
۷. جوشکران مجری باید دارای پروانه صلاحیت درخصوص عملیات جوشکاری فشار قوی از مراجع ذیصلاح (شرکت گاز و یا اداره استاندارد) باشند.
۸. مجری امی تواند در محدوده استان محل دریافت پروانه فعالیت نماید و در صورت درخواست فعالیت در استان دیگر با تأیید سازمان نظام هر دو استان بلامانع است.

ماده ۵) نکات قابل توجه در دوره بهره‌برداری

۱. مشترک باید کلیه ضوابط و دستورالعمل‌های ایمنی استفاده از گاز طبیعی را با توجه به مسئولیت‌های مندرج در (۱-۱-۱-۶) رعایت نماید. این ضوابط در (پیوست یک - راهنمای ایمنی) آورده شده است.
۲. رفایت راهنمای ایمنی استفاده از وسائل گاز سوز بخش منفاضیان عمده (پیوست مبحث هفدهم).
۳. هرگونه تغییر در ساختمان محل نصب مونورخانه که موجب کم شدن فضا و یا مسدود و یا کم شدن مسیرهای پیش‌بینی شده برای تأمین هوای مورد نیاز احتراق شود، مجاز نیست.
۴. هرگونه تغییر در وسائل و لوازم گازسوز، اعم از احاق گاز و یا سیستم حرارت مرکزی، که موجب افزایش مصرف گاز بیشتر از پیش‌بینی اولیه شود، مجاز نیست.
۵. هر نوع کنده‌کاری در مسیرهای عبور لوله گاز در داخل و یا خارج از ساختمان باید با آگاهی از مسیرهای عبور لوله گاز به نحوی انجام شود که به لوله و پوشه محافظ روی لوله هیچ گونه آسیبی وارد نشود.

۶. در صورت صدمه دیدن لوله گاز و یا پوشش روی آن در هنگام کنده کاری، هرگونه تعمیرات باید با اطلاع شرکت گاز ناحیه مربوطه انجام شود.
۷. کنتور و تنظیم کننده فشار گاز که توسط شرکت گاز ناحیه نصب شده است، به هیچ وجه نباید دستکاری، شود. در مورد مشاهده هرگونه اشکال در آنها مراتب باید جهت تعمیر و یا سرویس به شرکت گاز ناحیه اطلاع داده شود.
۸. شیر اصلی گاز (بعد از کنتور) به هیچ وجه نباید بدون اطلاع و هماهنگی کلیه مصرف کنندگان گاز ساختمان بسته شود. وصل مجدد گاز باید با حضور و اطلاع کلیه مصرف کنندگان و پس از حصول اطمینان کامل از بسته بودن شیر گاز کلیه نقاط مصرف، انجام شود. برای جلوگیری از بسته شدن اتفاقی این شیر نصب تابلوی هشدار دهنده لازم است.
۹. هرگونه دستکاری در لوازم گازسوز، به ویژه تغییر در تنظیم مشعل موتورخانه و یا حس کننده فشار گاز و هوای مشعل، باید توسط افزاد و یا شرکت های مجاز انجام شود.
۱۰. قطع کردن و از مدار خارج نمودن لوازم کنترل و محافظ شعله در سیستم های حرارت مرکزی مجاز نیست.
۱۱. از لوله کشی گاز نباید به منظور اتصال زمین استفاده شود.

ماده ۶)

این شیوه نامه در ۶ ماده به انضمام ۷ پیوست، توسط کمیته مشترک راهبردی نفاهنامه ابلاغی به شماره ۴۰۰/۴۲۰/۵۶۸۳۰ مورخ ۸/۱۱/۱۱۶ متعهد فی مابین وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت نفت تدوین شده است و هرگونه تفسیر، توسعه و تجدیدنظر به عهده این کمیته می باشد. مرجع پاسخگویی و نظارت بر این شیوه نامه دفتر امور مقررات ملی ساختمان وزارت مسکن و شهرسازی می باشد.

بسمه تعالی

برگ تاییدیه گازرسانی

بدینوسیله تایید می گردد گاز رسانی ملک با پلاک ثبتی
خانم/آقای اشترکت/ مؤسسه
عامل .....
با شماره شناسنامه/شماره
ادره .....
از ..... کدملی .....
که توسط .....
ک/نهايinde مالك به شماره اشتراك .....
به مدیر .....
شرکت .....
عالي .....
خانم/آقای .....
مهندسي .....
آدرس .....
(مبحث هفدهم) بخش اول و بخش متضای عمد، اجرا گردیده و آماده بهره برداری میباشد.

مهر و امضای مهندس ناظر

مهر و امضای شرکت مجری

نام و اضافی مالک/نهايinde مالك

مهر و امضای سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

(پیوست ۱)

تعهدنامه نظارت لوله کشی گاز ساختمان مشترکین عمدہ

اینجانب خانم / آقای ..... مدیر عام شرکت
 دارای شماره عضویت ..... سازمان نظام مهندسی ساختمان
 استان ..... و پروانه اشتغال بکار مهندسی در رشته تأسیسات مکانیکی به شماره .....
 معتبر تا تاریخ ..... با رعایت کلیه ضوابط جاری در روز .....
 مورخ ..... از لوله کشی گاز انعام شده در ملک پلاک ثبتی .....
 شماره ..... واقع در .....
 متعلق به خانم / آقای / شرکت ..... دارای شماره قرارداد .....
 و شماره اشتراک ..... که مجری آن شرکت .....
 دارای پروانه اشتغال به کارشماره ..... می باشد. براساس مبحث .....
 هدفهم مقررات ملی ساختمان (بخش منفاضیان عمدہ) کنترل های لازم را به عمل آورده و تأییدیه صحت
 اجرای کار را صادر نموده و مسئولیت هایی را که به موجب مبحث هدفهم فوق الذکر متوجه مهندس ناظر است،
 به عهده می گیرم. همچنین به سازمان نظام مهندسی ساختمان استان اجازه می دهم در صورت کشف هر گونه
 موارد خلاف یا تقصیر در انجام وظایف نظارتی تا زمانیکه تخلف در مراجع قضائی و انتظامی (مراجع صالحه)
 رسیدگی شود از ارجاع کار و قبول مسئولیت نظارت اینجانب خودداری نمایند.

امضاء: مدیر عام شرکت

نام و نام خانوادگی: (مدیر عام)

تاریخ:

مهر و امضای مهندس ناظر تأیید می شود.

مهر و امضای سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

(پیوست ۲)

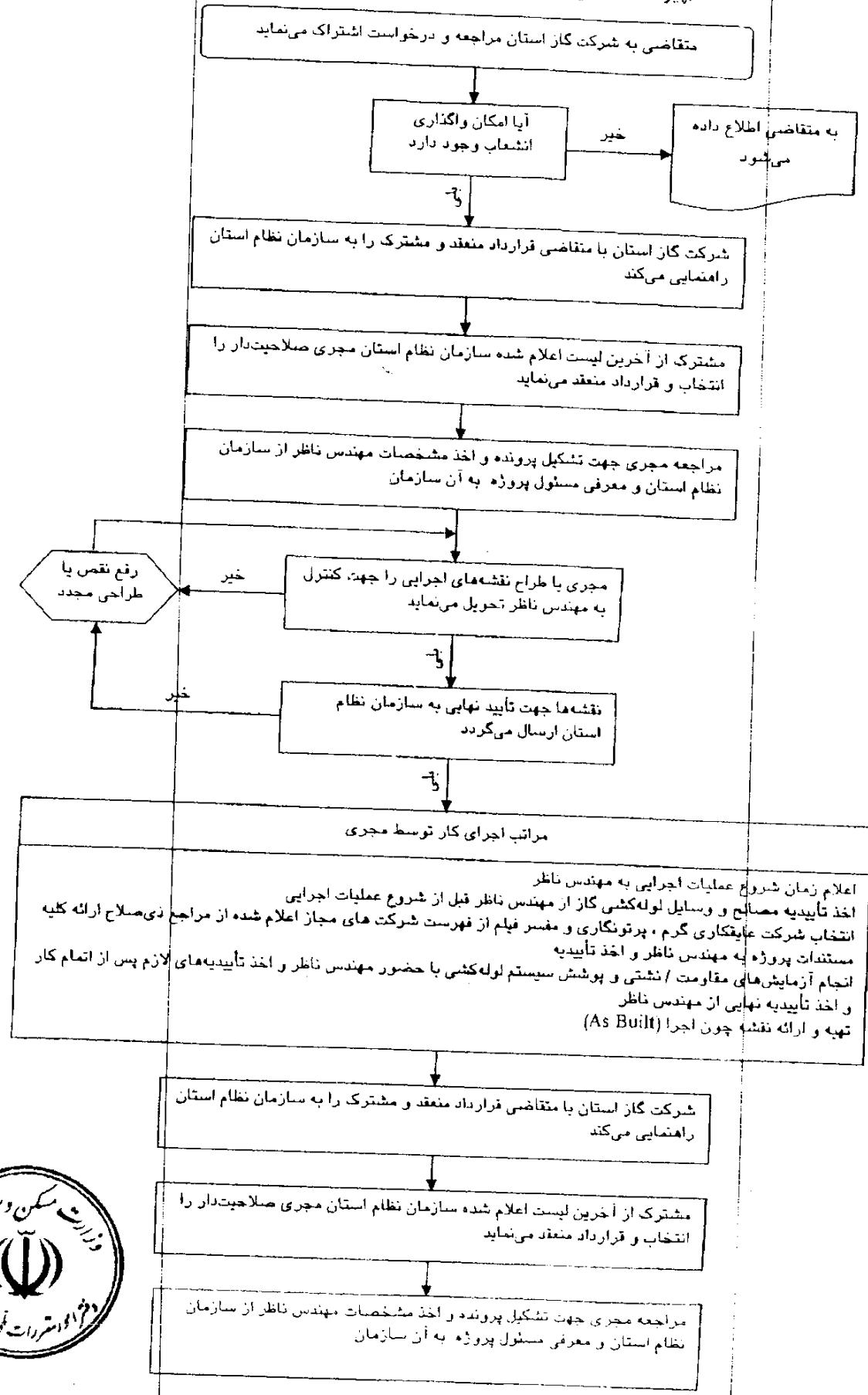
سرفصل دوره آموزشی برای مهندسان طراح و ناظر لوله‌کشی گاز با فشار بالاتر از یک جهارم پوند بر اینچ مریع

ردیف	ساعت	سرفصل دوره
۱	۴	برآورد مصرف و طراحی شبکه‌های فولادی
۲	۲	طراحی شبکه‌های پلی‌اتیلن
۳	۴	مقررات فروش عمده گاز برای فشار بالاتر از $\frac{1}{4}$ پوند
۴	۲	ایستگاههای تقلیل فشار گاز
۵	۲	شناخت ابزار دقیق ایستگاهها
۶	۲	شناخت مواد و مصالح فولادی
۷	۲	شناخت مواد و مصالح پلی‌اتیلن
۸	۴	اجرای شبکه‌های گاز
۹	۲	جوشکاری
۱۰	۲	آزمایشات شبکه و مستندسازی
۱۱	۲	رادیوگرافی از جوش لوله‌ها
۱۲	۴	عایقکاری لوله‌های فولادی و حفاظت کاتدی
۱۳	۴	مهندسی احتراق و تبدیل سوخت
۱۴	۲	تزریق گاز به شبکه و بهره‌برداری و ایمنی
جمع کل		
۱	۶	بازدید از شبکه گازرسانی به بک شهرک مسکونی و ایستگاههای تقلیل فشار
۲	۶	کارورزی
جمع کل		

(پیوست ۳)

(پیوست ۴) گردش کار لوله کشی گاز مشترکین عمده

پیوست شماره ۵ حداقل وظایف و تعهدات مهندس طراح موضوع بند "خ" تثیوه نامه

۱. برآورد مصرف، طراحی، محاسبه و تعیین مشخصات فنی و مصالح لوله کشی گاز بر اساس مبحث هفدهم (بخش مقاضیان عمدۀ)؛
۲. تهیه نقشه‌های اجرائی لوله کشی گاز همراه با جزئیات لازم بر اساس ظرفیت و نقاط مصرف مدرج در فرارداد فروش گاز.
۳. ارائه نقشه‌های تهیه شده به مجری و با سازمان نظام استان جهت بررسی و ثبت.
۴. حداقل قطر و ارتفاع دودکش وسیله گازسوز باید روی نقشه ذکر و در صورت وجود دودکش، انطباق آن با ذکر مشخصات، تأیید گردد.
۵. در طراحی سیستم لوله کشی گاز ساختمان، برای مشخص نمودن محل نصب هر وسیله گازسوز باید نامین هوای آن شامل نامین هوای داخل یا خارج ساختمان، حداقل سطح منفذ ورود هوای (در صورت لزوم تأمین هوای خارج از ساختمان) پیش‌بینی گردد.
۶. مطابقت لوله کشی و نصب تجهیزات گازسوز با ضوابط ساختمان‌های عمومی برای ساختمان‌هایی که با کاربری مسکونی دارای تأییدیه لوله کشی گاز می‌باشد و بعداً کاربری آنها به ساختمان‌های عمومی تغییر کند، در این صورت تأییدیه اولیه از درجه اعتبار بناقت است.
۷. طراحی مجاز نیست وسایل گازسوز دودکش دار را در محلی فوار دهد که دودکش برای آنها پیش‌بینی نشده باشد.
۸. در صورتی که دودکش در خارج ساختمان به صورت روی کار برای وسیله گازسوز در نظر گرفته شده باشد باید مشخصات محل خروج دودکش از داخل به بیرون ساختمان روی نقشه ذکر شود.
۹. طراحی یا نصب سیستم لوله کشی گاز، وسایل گازسوز و دودکش‌ها به‌گونه‌ای که در هنگام بروز وقایع غیرمتربقه و یا در زمان هجوم افراد برای فوار از محل، مصون از برخورد یا صدمه باشند.
۱۰. کاهش تعداد وسایل گازسوز در فضاهای داخلی به حداقل.
۱۱. پیش‌بینی تهیه کافی و انتقال کامل محصولات احتراق وسایل گازسوز به بیرون از ساختمان.
۱۲. تفکیک سیستم لوله کشی گاز به قسمت‌های متعدد به طوری که در شرایط غیرعادی بتوان هر قسمت را جداگانه از مدار خارج نمود.
۱۳. کنترل هماهنگی شبکه لوله کشی گاز با سایر تأسیسات موجود در محوطه ساختمان.

پیوست شماره ۶ حداقل وظایف و تعهدات مهندس ناظر موضوع بند "د" شبوه نامه

۱. بررسی پروانه اشتغال به کار مجری، بررسی پروانه مهارت فنی عوامل و تجهیزات اجرایی مجری (تجهیزات جوشکاری، تیست، عایقکاری و پرتونگاری و ...).
۲. کنترل و تأیید نقشه‌ها و محاسبات سیستم لوله‌کشی گاز و لیست مصالح از نظر مقادیر.
۳. کنترل و تأیید مشخصات فنی مصالح، تجهیزات مصرفی مورد نیاز سیستم لوله‌کشی گاز بر اساس مبحث هفدهم (بخش اول و بخش مقاضیان عمدہ).
۴. کنترل و تأیید تست‌های انجام شده طبق مقررات مبحث هفدهم (بخش مقاضیان عمدہ).
تبصره: برای تأیید پرتونگاری‌های انجام شده، تست مقاومت نشتی و تست بوشش از مفسرین ذیصلاح و بررسی کننده‌های نتایج آزمونها بهره گرفته شود.
۵. نظارت و کنترل بر صحت انجام کلیه مراحل اجرایی لوله‌کشی گاز تا زمان برقراری جریان گاز.
۶. گزارش تخلفات مجری در حین انجام کار و دستور توقف ادامه کار در صورت خودداری از رفع مشکل توسط مجری در هر مرحله.
۷. گزارش تخلفات انجام شده مجری و مقاضی در حین انجام و یا پس از اتمام کار به سازمان نظام استان.
۸. نظارت بر مراحل مختلف اجرایی کار تا رفع اشکالات و انجام آزمایش‌های سیستم لوله‌کشی، تأیید ابعاد و موقعیت دودکش‌ها، تهییه وسایل گازسوز و عملیات تزریق گاز براساس این مقررات باید توسط مهندس ناظر صورت گیرد.
۹. مصالح مورد استفاده در سیستم لوله‌کشی گاز باید قبلاً توسط مهندس ناظر مورد بررسی قرار گرفته و گواهینامه‌های ساخت آنها کنترل گردد و از مناسب بودن آنها برای استفاده در سیستم لوله‌کشی گاز طبق این مقررات اطمینان حاصل شود. در صورتی که مهندس ناظر ضروری تشخیص دهد، برای اطمینان از مطابقت مصالح با این مقررات باید آزمایش‌های لازم بر روی مصالح انجام گیرد.
۱۰. در حین اجرای لوله‌کشی، مهندس ناظر هر چند بار که لازم بداند، باید از کار بازدید نموده و از صحت انجام آن اطمینان حاصل نماید.
۱۱. هرگاه در ضمن اجرای لوله‌کشی، لازم باشد تغییری در نقشه‌های اجرایی صورت گیرد، باید نقشه‌های اصلاحی براساس مقررات، تهییه و به تأیید مهندس ناظر برسد.
۱۲. در پایان کار، مهندس ناظر باید از کار اجراشده بازدید نموده ضمن صورت برداری از اشکالات، مواد ایجاد شده و نمودن آنها به مجری ابلاغ نماید.

۱۳. پس از رفع اسکالات، باید سیستم لوله کشی طبق مفاد بخش (۶-۱۷) مقررات مورد آزمایش های لازم قرار گرفته و در صورت عدم وجود نشت، تأییدیه آزمایش به وسیله مهندس ناظر صادر گردد.
۱۴. در مورد لوله کشی توکار مطابق (۴-۵-۱۲) باید کلیه مراحل کنترل کار به وسیله مهندس ناظر تا زمان صدور تأییدیه قبل از پوشاندن لوله کشی انجام شود.
۱۵. مهندس ناظر موظف است فقط در صورتی که مشخصات و الزامات محل نصب از نظر تهویه و دودکش و سابل گازسوز مطابق این مقررات در نقشه و در زمان لوله کشی رعایت شده باشد (علاوه بر مشخصات فنی و اینمنی لوله کشی که باید مطابق فصول مربوط به خود در این مقررات انجام شده باشند) نقشه اجرایی و لوله کشی اجراشده را تأیید نماید.
۱۶. ارائه بیمه نامه مسؤولیت مهندس برای پوشش محکومیت های ناشی از قصور مهندس ناظر.
۱۷. مهندس ناظر به صورت همزمان نمی تواند مجری ساختمان نیز باشد.

پیوست شماره ۷ حداقل وظایف و تعهدات مجری موضوع بند "ذ" شیوه نامه

- ۱) انعقاد قرارداد با متقارضی.
- ۲) مراجعه به سازمان نظام استان برای تشکیل پرونده و اخذ مشخصات مهندس ناظر و اعلام زمان شروع عملیات لوله کشی به مهندس ناظر و هماهنگی جهت نظارت بر کار.
- ۳) تهیه نقشه طراحی (در صورتی که صلاحیت طراحی در پروانه اشتغال به کار مجری درج شده باشد) و ارائه نقشه های تهیه شده به سازمان نظام استان جهت بررسی و تأیید.
- ۴) اخذ تأییدیه مصالح و وسائل مورد نیاز اجرای سیستم لوله کشی گاز بر طبق مشخصات فنی مبحث هفدهم (بخش متقارضیان عمدہ) از مهندس ناظر.
- ۵) الزام به بکالاری عوامل آزمایشی دارای پروانه مهارت فنی در اجرای کار.
- ۶) معرفی مسؤول پروژه دارای صلاحیت به مهندس ناظر و سازمان نظام استان.
- ۷) الزام به اجرای لوله کشی گاز طبق مبحث هفدهم (بخش متقارضیان عمدہ).
- ۸) ارائه مستندات کلیه آزمونهای مندرج در مبحث هفدهم (بخش متقارضیان عمدہ) به مهندس ناظر و اخذ تأییدیه.
- ۹) آزمایش نهایی لوله کشی گاز با فشار مناسب طبق استاندارد شرکت ملی گاز ایران با هماهنگی قبلی مهندس ناظر.
- ۱۰) تهیه و ارائه نقشه چون اجرا (As Built) پس از اتمام کار و اخذ تأییدیه از مهندس ناظر و سازمان نظام استان جهت بودجه ای حربی گاز به اداره گاز ناحیه مربوط.
- ۱۱) تحويل یک نسخه از راهنمای اینمی (پیوست مبحث هفدهم (بخش متقارضیان عمدہ)) به مشترکان عمدہ با نمایندگان آنها، پس از اتمام لوله کشی گاز.
- ۱۲) ارائه آموزشها لازم جهت بهره برداری به متقارضیان عمدہ.
- ۱۳) ارائه بیمه نامه تضمین اینمی سیستم لوله کشی از شرکتهای بیمه معتبر به نفع بهره برداران خسارت دیده.
- ۱۴) مجری به حضور همزمان نمی تواند مهندس ناظر ساختمان نیز باشد.

